

UİB Yeşil Bülten

İklim değişikliği ve sürdürülebilirlik ile ilgili son haberler, görünüm ve duyurular

Bu Sayıda

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) Yasalaştı

EA: İlk Kez Temiz Enerji Yatırımları Fosil Yakıt Harcamalarını Geçecek

BM'den 'Mavi Mutabakat' Çağrısı

AB Satılmayan Tekstil Ürünlerinin İmha Edilmesini Yasaklıyor

"Mesleklerin Geleceği Raporu"nda Sürdürülebilirlik Öne Çıktı

Dünya Bankası "Karbon Ücretlendirmelerinin Durumu ve Trendler" Raporu

IMF 'Türkiye'nin İklim Azaltım Politikası' Çalışması

Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı Yayınlandı

CDP 2022 Türkiye Sonuçları Açıklandı

Türkiye, İşçi Ölümünde Avrupa'da İlk Sırada Yer Alıyor

Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) Yasalaştı

Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın önemli bir parçası olan Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) Yönetmeliği, AB Resmî Gazetesi'nde yayımlanarak 16 Mayıs 2023 tarihinde resmi olarak yürürlüğe girdi.

1 Ekim 2023 tarihinden itibaren uygulanmaya başlayacak olan SKDM'nin geçiş dönemi Ocak 2026'ya kadar devam edecek ve bu süre zarfında SKDM kapsamına giren ürünlerin sera gazı emisyonlarının ithalatçılar tarafından raporlanması gerekecek.

Emisyonların raporlanmasına ilişkin kurallar ve gereklilikler, AB Komisyonu tarafından kabul edilecek uygulamaya ilişkin bir yasa ile detaylı olarak belirlenecek.

Kaynak: <https://ticaret.gov.tr/blog/seykor-haberleri/ab-sinirda-karbon-duzenlemesi-mekanizmasi-skdm-yasalasti>

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) kurallarına ve AB'nin diğery uluslararası yükümlölüklerine uygun olarak tasarlandığı iddia edilen SKDM sistemi aşığıdaki şekilde çalışacaktır:

- SKDM'nin 2026'da yürürlüğe girmesinden itibaren, AB ithalatçıları, mallar AB'nin karbon fiyatlandırma kuralları kapsamında üretilmiş olsaydı ödenecek olan karbon fiyatına karşılık gelen karbon sertifikaları satın alacak.
- Tersine, AB üyesi olmayan bir üretici, ithal edilen malların üretiminde kullanılan karbon için üçüncü bir ülkede zaten bir bedel ödediğini gösterebildiğinde, ilgili maliyet AB ithalatçısı için tamamen düşülebilecek.
- Bu nedenle SKDM, AB üyesi olmayan ülkelerdeki üreticileri üretim süreçlerini çevreci olmaya teşvik ederek karbon kaçağı riskinin azaltılmasına yardımcı olacak.

SKDM, kapsanan ürünlerin doğrudan emisyonlarının yanı sıra yönetmeliğin ekinde listelenen bazı ürünler için dolaylı emisyonlara uygulanacaktır. Anlaşma, dolaylı emisyonların gelecekte başka ürünlere dâhil edilmesi için bir analiz yapılması gerektiğini öngörmektedir. SKDM'nin geçiş aşamasındaki genel işleyişine ilişkin bir inceleme, nihai sistemin yürürlüğe girmesinden önce tamamlanacaktır.

IEA: İlk Kez Temiz Enerji Yatırımları Fosil Yakıt Harcamalarını Geçecek

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) tarafından Dünya Enerji Yatırımları raporu yayımlandı. Küresel enerji krizine bağlı olarak temiz enerji yatırımlarının fosil yakıt harcamalarının önüne geçtiğini belirten Rapora göre;

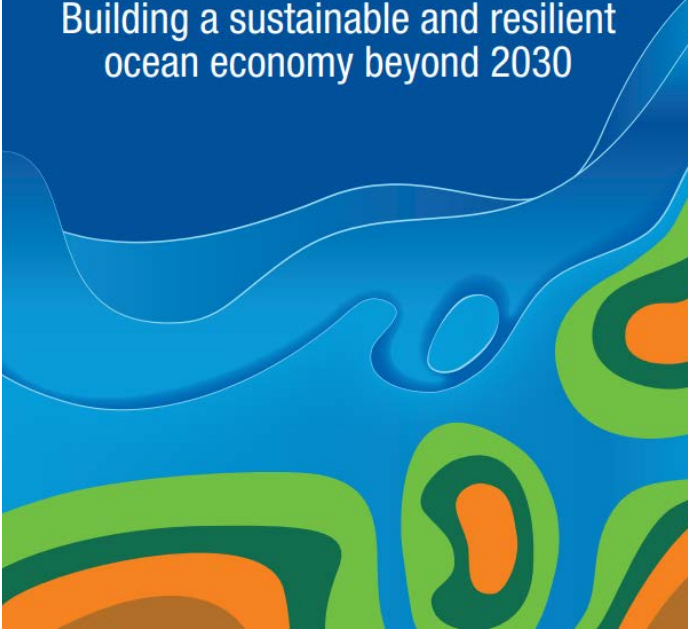
- Bu yıl 2,8 trilyon dolara ulaşması beklenen küresel enerji yatırımlarının 1,7 trilyon dolarının temiz teknolojilere ayrılacağını, güneş enerjisi yatırımlarının ise ilk kez petrol üretim yatırımlarını geride bırakabilecek.
- Temiz enerji yatırımlarındaki artışın %90'ının gelişmiş ekonomiler ve Çin odaklı seyretmesi, bu alanda en büyük yatırım eksikliklerinin ise gelişmekte olan ülkelerde görülmesi temiz enerji dönüşümünün küresel çapta gerçekleşmesi açısından önemli riskler oluşturuyor.
- Tüm küresel enerji ve temiz teknoloji yatırımları arasında kaynak bazında en fazla yatırımın güneş enerjisinde (bu yıl toplamda 380 milyar dolarla) gerçekleşeceği öngörülüyor.

Detaylı Bilgi için: <https://www.iea.org/reports/world-energy-investment-2023>

TRADE AND ENVIRONMENT REVIEW 2023

Building a sustainable and resilient
ocean economy beyond 2030

Detaylı Bilgi için: https://unctad.org/system/files/official-document/ditcted2023d1_en.pdf

BM'den "Mavi Mutabakat" Çağrısı

BM Ticaret ve Kalkınma Konferansı (United Nations Conference Trade and Development-UNCTAD) tarafından 8 Mayıs'ta "Ticaret ve Çevre İncelemesi" raporunda yayımlandı. Raporda, en önemli tavsiye olarak küresel ticaret, yatırım ve inovasyon alanında bir 'Mavi Mutabakat' çağrısı yapılması dikkat çekti.

UNCTAD'a göre küresel bazda kurgulanacak bir 'Mavi Mutabakat' ile birlikte;

- Tüm yaşamın %80'ine ev sahipliği yapan okyanuslarımızı sürdürülebilir bir şekilde kullanılması mümkün olacak,
- Gelişmekte olan ülkelere, yeni sürdürülebilir sektörlerde yatırım yapma imkanı sağlanarak, deniz yosunu yetiştiriciliği ve plastik ikameleri gibi sürdürülebilir sektörlerin gelişmesi sağlanacaktır.

Avrupa Birliği hükümetleri, 22 Mayıs'ta AB'nin daha fazla yeniden kullanım ve geri dönüşüm yoluyla atıkları azaltmaya yönelik yeşil hamlesinin bir parçası olarak bloğun satılmayan tekstil ürünlerinin imhasını yasaklaması gerektiği konusunda anlaşılabilir.

Düzenlemeye göre; 250'den az çalışanı olan orta ölçekli şirketler dört yıllık bir geçiş dönemine sahip olurken, 50'den az çalışanı olan en küçük şirketler muaf tutulacak.

Temmuz ayından itibaren altı aylık AB dönem başkanlığını yürütecek olan İspanya'nın yasayla ilgili müzakereleri Avrupa Parlamentosu temsilcileriyle gerçekleştirmesi muhtemel görülüyor.

Yeni yasa, tüketicilerin daha bilinçli seçimler yapmasına yardımcı olmak için bir ürünün çevresel sürdürülebilirliğini gösteren yeni bir "dijital ürün pasaportu" da oluşturacak.

Avrupa Komisyonu, tekstil ve ayakkabı gibi satılmayan tüketici ürünlerinin imhasının, özellikle çevrimiçi satışların artması nedeniyle AB çapında yaygın bir sorun haline geldiğini belirtti.

AB Satılmayan Tekstil Ürünlerinin İmha Edilmesini Yasaklıyor

Detaylı Bilgi için: [https://www.reuters.com/world/europe/eu-countries-back-ban-destruction-unsold-textiles-2023-05-22/#:~:text=BRUSSELS%2C%20May%202022%20\(Reuters\),through%20greater%20reuse%20and%20recycling.](https://www.reuters.com/world/europe/eu-countries-back-ban-destruction-unsold-textiles-2023-05-22/#:~:text=BRUSSELS%2C%20May%202022%20(Reuters),through%20greater%20reuse%20and%20recycling.)

<https://www.brusselstimes.com/eu-affairs/516053/eu-member-states-push-for-ban-on-destruction-of-unsold-clothing>

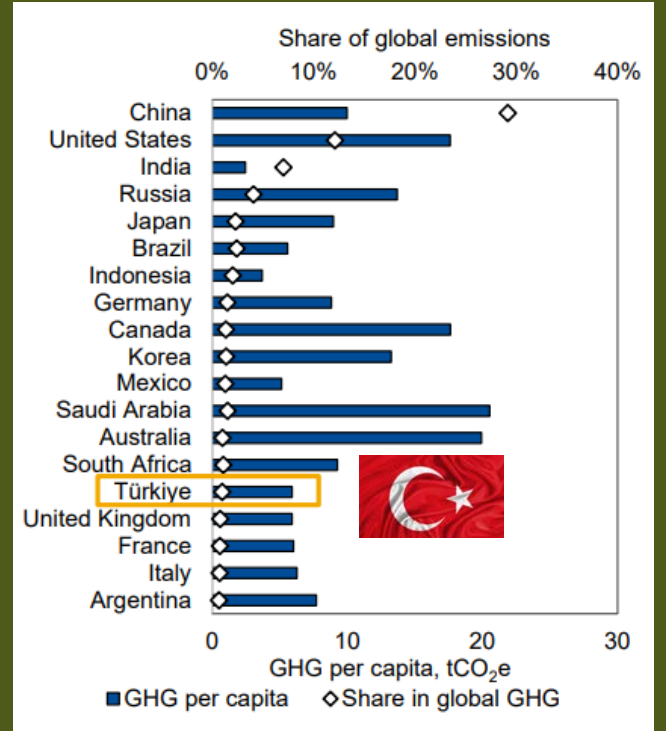
Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı Yayımlandı

Tarım ve Orman Bakanlığınca “Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033)” yayımlandı. Tüm sektörlerde su verimliliğinin yaygınlaştırılması maksadıyla ileriye dönük hedeflerin ve stratejilerin belirlendiği eylem planı kapsamında, su kullanımlarına yönelik mevcut durum, ulusal ve uluslararası mevzuat, yürürlükte olan plan, program ve belgeler analiz edildi ve küresel ölçekte su verimliliği uygulamaları değerlendirildi. Değerlendirmeler sonucunda, suyun tüm sektörlerde verimli kullanılmasına yönelik stratejiler ve eylemler ile sorumluluk yüklenecek ve iş birliği yapılacak kurum ve kuruluşlar belirlendi. Su verimliliği hedefleri, stratejileri ve eylemleri “Endüstriyel Su Kullanım Verimliliği”, “Kentsel Su Kullanım Verimliliği”, “Tarımsal Su Kullanım Verimliliği”, “Bütün Sektörleri Etkileyen Su Kullanım Verimliliği” olmak üzere dört ana eksen üzerinden oluşturuldu.

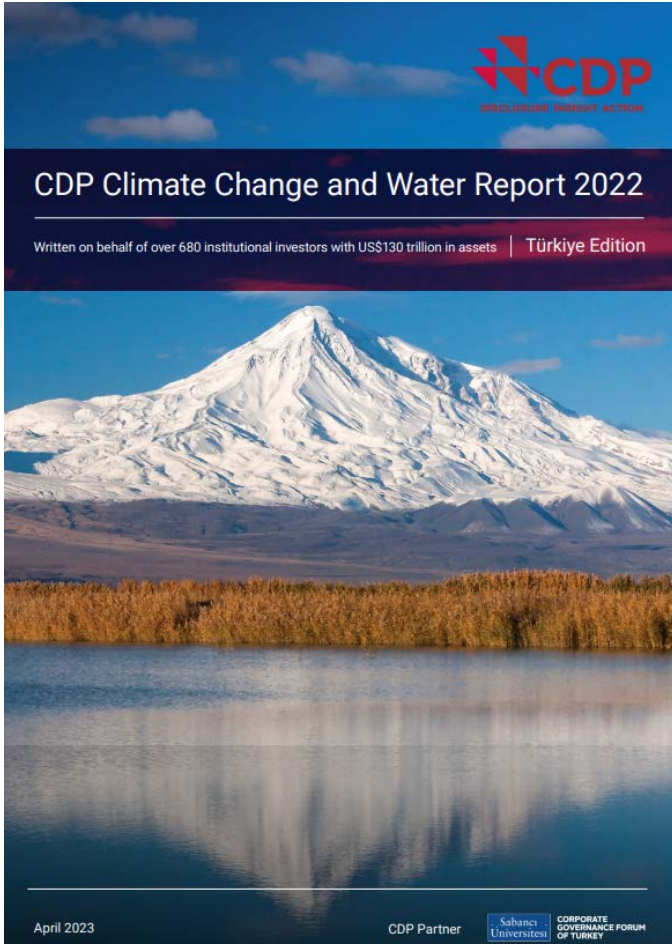
IMF'den 'Türkiye'nin İklim Azaltım Politikası' Çalışması

Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından Türkiye'nin net-sıfır hedeflerindeki güncel durumunu ve bu hedeflere ulaşmak için uygulanabilecek yolları analiz ettiği bir çalışma yayımlandı. Raporda öne çıkan tespitlere göre;

- Türkiye, kişi başına 5,9 ton salınım ile küresel emisyon ortalamasının (6,1 ton) altında yer almasına rağmen, 2020 yılında 495 milyon ton emisyon salınımı yaparak küresel toplamın yüzde 1'i oranında sera gazı emisyonu üretti. Bu ise ülkemizi dünyanın en büyük on sekizinci küresel emisyon yayıcısı yaptı.
- Türkiye'nin sera gazı salınımının %73'ü enerji ile ilgili emisyonlardan oluşuyor. Elektrik üretimi sera gazlarının %21'ini, fosil yakıt kullanımı %24'ünü, ulaşım %15'ini, binalar %13'ünü, endüstriyel işlemler %11'ini, tarım %13'ünü ve atıklar ise %3'ünü oluşturuyor.
- Türkiye, 2030 yılında sera gazı emisyonlarını yaklaşık 693 milyon ton ile sınırlandırarak, halihazırdaki seviyeye kıyasla %41'lik bir azaltım hedefi açıklamıştır. Ancak Türkiye'nin bu taahhüdü uzun vadede net sıfır emisyon ile uyumlu değildir.

Detaylı Bilgi için: https://unfccc.int/sites/default/files/NDC/2023-04/T%C3%9CRK%C4%B0YE_UPDATED%201st%20NDC_EN.pdf

CDP 2022 Türkiye Sonuçları Açıklandı

Türkiye çalışmalarını Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu'nun üstlendiği dünyanın en büyük çevre raporlama platformu olan CDP'nin 2022 yılı Türkiye Sonuçları, CDP Türkiye 13. İklim Değişikliği Konferansı ve Ödül Töreni ile açıklandı. CDP Türkiye'nin 2022 yılına ait analizlerini ve bulgularını içeren "İklim Değişikliği & Su Programı 2022 Türkiye Sonuçları Raporu" ve CDP'nin Global Derecelendirme Metodolojisine göre belirlenen CDP Global ve CDP Türkiye Liderleri etkinlik sırasında kamuoyu ile paylaşıldı. Türkiye sonuçlarına göre,

- 2022 yılında, CDP'nin üç temel programı olan **iklim değişikliği, su güvenliği ve ormansızlaşma** kapsamında çevresel verilerini açıklayan şirketlerin oranında **%21'lik bir artış** görüldü.
- Şirketlerin **%96'sı** iklim kaynaklı potansiyel fırsatları belirlemiş durumda; ancak, iklimle alakalı tanımlanan toplam risk miktarı (576), raporlanan fırsatların (208) neredeyse 3 katı.
- İklim risklerinin bedeli, bu risklere karşı aksiyon almak için gereken maliyetin tam 9 katı.

Detaylı Bilgi için: <https://cdpturkey.sabanciuniv.edu/tr>

Avrupa Birliği'nin resmi istatistik ofisi Eurostat ve Sosyal Güvenlik Kurumu'nun verilerine göre Türkiye, iş kazalarında en fazla insanın hayatını kaybettiği ülkeler içinde ilk sırada yer alıyor.

Avrupa'da, geçirdiği iş kazasını takiben bir yıl içinde yaşamını yitiren kişinin ölümü bu kategoride değerlendiriliyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin (İSİG) raporuna göre Türkiye'de 2022 yılında iş kazalarında en az 1843 kişi hayatını kaybederken 2023 yılının ilk üç ayında da en az 463 işçi hayatını kaybetti.

"İşyerlerinde her zaman güvenlik ve sağlık öncelik olmalı" diyen İş Sağlığı ve İş Güvenliği Uzmanı, TÜGİAD Genel Başkan Yardımcısı Şebnem Akman Balta, "İş hayatında en önemli konuların başında İSG geliyor. Araştırmalara göre iş kazalarının %98'i, meslek hastalıklarının %99'u önlenirken gerekli önlemler alınmadığı için her yıl iş kazaları ve meslek hastalıklarından dolayı birçok kayıp yaşanıyor. Türkiye, İSG konusunda henüz istenilen seviyede değil. Bunun için yeni düzenlemeler ve bilinçlendirme faaliyetleri yapılmalı" dedi.

Türkiye, İşçi Ölümlerinde Avrupa'da İlk Sırada Yer Alıyor

Detaylı Bilgi için: <https://www.ekoig.com/>